

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

**Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych**

oraz **Komisji Gospodarki
Narodowej**

oraz **Komisji Spraw Unii
Europejskiej**

Nr posiedzenia: 99

Nr posiedzenia: 238

Nr posiedzenia: 105

Data posiedzenia: 15 czerwca 2010 r.

Posiedzeniu przewodniczył: senator Edmund Wittbrodt – przewodniczący Komisji Spraw Unii Europejskiej.

Porządek posiedzenia: 1. Zalecenia Rady Europejskiej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie wytycznych dla polityki gospodarczej państw członkowskich i Unii Europejskiej w ramach strategii Europa 2020.

W posiedzeniu uczestniczyli:

- senatorowie członkowie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych: Grzegorz Banaś, Wiesław Dobkowski, Stanisław Karczewski, Henryk Woźniak, Marek Ziółkowski,
- senatorowie członkowie Komisji Gospodarki Narodowej: Grzegorz Banaś, Stanisław Bisztyga, Tadeusz Gruszka, Witold Idczak, Stanisław Iwan, Stanisław Kogut, Krzysztof Majkowski, Władysław Ortyl, Jacek Swakoń, Marek Trzciniński, Jan Wyrowiński,
- senatorowie członkowie Komisji Spraw Unii Europejskiej: Edmund Wittbrodt, Jerzy Chróścikowski, Lucjan Cichosz, Grzegorz Czelej, Piotr Głowski, Tadeusz Gruszka, Witold Idczak, Stanisław Iwan, Maciej Klima, Sławomir Kowalski, Norbert Krajczyk, Janusz Rachoń, Mariusz Witczak, Grzegorz Wojciechowski, Jan Wyrowiński,
- zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Gospodarki
 - minister Waldemar Pawlak,
 - podsekretarz stanu Grażyna Henclewska,
 - dyrektor Departamentu Rozwoju Gospodarczego Beata Jaczewska,
 - dyrektor Departamentu Rozwoju Gospodarczego Aneta Piątkowska,
 - starszy specjalista Iwona Dzygała,
 - Ministerstwo Finansów:
 - radca ministra w Departamencie Unii Europejskiej Krzysztof Jakubiszyn,
 - Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce:
 - Filip Skawiński,
 - posłowie do Parlamentu Europejskiego:
 - Janusz Wojciechowski,
 - Marek Migalski,
 - Ryszard Czarnecki,
 - Adam Bielan,
 - NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych:
 - Michał Kiciński.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Rozpoczynając posiedzenie, przewodniczący Komisji Spraw Unii Europejskiej Edmund Wittbrodt przypomniał, że kontekstem spotkania i dyskusji są doświadczenia z zakończonej fiaskiem realizacji Strategii Lizbońskiej. Senator zadał pytanie, czy Strategia Lizbońska była zbyt ambitna. Następnie głos zabrał wicepremier i minister gospodarki Waldemar Pawlak. Odnosząc się do Strategii Lizbońskiej, ocenił ją bardziej optymistycznie. Główne jej przesłanie to wzrost i płać, dążenie w takim kierunku, aby osiągnąć poziom USA w ciągu jednej dekady. Należy zadać sobie jednak pytanie: którą Amerykę chcemy dogonić?

Strategia Europa 2020 nakreśla takie cele: wzrost inteligentny, zrównoważony i inkluzyjny. Jeśli chodzi o to pierwsze, to w przyszłości taki wzrost może tworzyć nowe realia, nowe paradygmaty. Minister nawiązał do słów przewodniczącego Komisji Europejskiej Jose Manuela Barroso, który stwierdził, że do swobód przepływu ludzi, kapitału, usług, towarów należy dodać przepływ wiedzy i w taki sposób należy widzieć ten wymiar rozwoju. Wyjaśniając kwestię rozwoju zrównoważonego, minister odniósł się do dwóch sposobów widzenia rozwoju cywilizacji. Jeden oparty jest na wzroście „zerowym” – ograniczeniu wzrostu populacji; drugi, wzrost zrównoważony, oparty jest na równowadze w wymiarze społecznym, ekonomicznym i środowiskowym. Unia Europejska promuje wzrost zrównoważony, który przejawia się poprzez działania w obszarze pakietu klimatycznego, efektywności, spraw społecznych, elastyczności i pewności zatrudnienia. Jeśli chodzi o trzeci aspekt, sprzyjający włączeniu społecznemu, to istnieje potrzeba takiego rozwoju, który nie zostawi bez pomocy ludzi wyłączone społecznie; chodzi o to, aby jak najbardziej skorzystali z owoców wzrostu. W Europie funkcjonują różne modele społeczne: społecznej gospodarki rynkowej, bardziej liberalne oraz bardziej społeczne. Można jednak stwierdzić, że tam, gdzie społeczeństwa w większym stopniu i zakresie są włączone, zamożność i rozwój tych krajów jest większa; mimo że parametry takie jak PKB są niższe, wyższa jest jakość życia i zadowolenie, a kraje rozwijają się bardziej dynamicznie. Podsumowując pierwszą część wystąpienia, premier stwierdził, że cele strategii powinny być określane w sposób możliwie łatwy do wyobrażenia w każdym kraju i regionie.

Pozytywnym efektem Strategii Lizbońskiej było wypracowanie metodologii – przeniesienie na poszczególne reformy krajowe metodologii europejskiej. Wymagało to podejścia systemowego i wieloletniego.

Strategia Europa 2020 odnosi się do czterech obszarów: aktywne społeczeństwo, innowacyjna gospodarka, sprawne instytucje i lepsze regulacje. W Polsce, jeśli chodzi o dobre regulacje, powinno się dodać element oceny regulacji przed uchwaleniem i po uchwaleniu (w okresie kilkuletnim). Ocena legislacji dotyczyłaby realizacji celów i odpowiedzi na oczekiwania społeczne. Wicepremier Waldemar Pawlak stwierdził, jeśli chodzi o obszar regulacji europejskich, Polacy mogą stać się liderami zmian. Proponuje się, aby rozwiązania prawne natury technicznej były regulowane na poziomie europejskim, w drodze rozporządzeń, i bezpośrednio implementowane. W sprawach natury ogólnej jak kultura, tożsamość narodowa, problemy specyficzne dla poszczególnych regionów, powinno się stosować zasadę subsydiarności i wdrażać prawo europejskie poprzez dyrektywy.

Podczas dyskusji nad strategią Europa 2020 polski rząd podnosił kwestie znaczenia polityki spójności i polityki rolnej. Strategia nie powinna być oderwana od tych polityk. Dla Polski szczególne znaczenie ma polityka spójności w kontekście modernizacji infrastruktury, tworzenia warunków dla rozwoju regionów, szczególnie tych, które aktualnie są w trudnej sytuacji.

Odnosząc się do wspólnej polityki rolnej, minister Pawlak stwierdził, że Polska może być liderem zmian, proponując uproszczenie polityki rolnej. Polska może zaproponować Europie mechanizm oparty na bezpośrednich płatnościach obszarowych, wsparcie produkcji żywności taniej i o dobrej jakości, utrzymanie dobrego stanu środowiska i wykorzystanie zasobów rolnych do produkcji energii odnawialnej, tzw. zielonej energii.

W związku ze wzrostem roli parlamentów narodowych po przyjęciu traktatu lizbońskiego polskiemu rządowi zależy szczególnie na współpracy z Sejmem i Senatem. Izby polskiego parlamentu mogą być bardzo efektywne w procesie realizacji polityki europejskiej, ponieważ mają „mocniejszy głos” niż rząd.

Rozpoczynając dyskusję, przewodniczący Edmund Wittbrodt poruszył problem realizacji Strategii Lizbońskiej, szczególnie w kontekście funkcjonowania rynku pracy i efektów związanych z zatrudnieniem. Odniósł się również do jednego z parametrów, jakim jest gospodarka oparta na wiedzy. Stwierdził, że poziom finansowania projektowany na rok 2020 w wysokości 1,7% PKB, przeznaczony na badania i rozwój, oznacza mniejszą kwotę niż plany Unii Europejskiej w 2000 r.

Następnie senatorowie zwracali się do ministra gospodarki z pytaniami i poruszali problemy

związane z strategią Europa 2020 i polityką rządu w tej sprawie.

Senator Stanisław Kogut poruszył problem środków finansów unijnych przeznaczonych na transport i kwestii kolei dużej prędkości.

Senator Jerzy Chróścikowski odniósł się do kwestii wspólnej polityki rolnej i stwierdzenia premiera Pawlaka, że Polska może stać się liderem Europy w polityce rolnej. Senator nawiązał do spotkania komisji rolnych polskiego parlamentu z przedstawicielem rządu francuskiego i przedstawionej na tym spotkaniu propozycji inicjatywy, aby Polska i Francja stały się liderami w polityce rolnej. Senator poinformował również o apelu ministra rolnictwa Francji o odejście od „płatności historycznych”. Dodał, że Europa może realizować nowe rozwiązania. Musimy być także przygotowani do dyskusji i negocjacji, mieć argumenty.

Senator Jan Wyrowiński stwierdził, że kwestia oceny efektów Strategii Lizbońskiej jest kluczowa dla sukcesu strategii Europa 2020. Dodał, że Unia Europejska jest strukturą biurokratyczną i nie osiąga takich efektów jak USA. Senator nawiązał do kwestii poruszonej w polskiej prasie, dotyczącej działań polskiego rządu w kontekście realizacji Strategii Lizbońskiej. Chodzi o to, czy istnieje w rządzie struktura, która monitoruje te działania. Polski rząd powinien określić, które cele strategii będą zrealizowane w ciągu 20 lat i corocznie sprawozdawać o etapach ich realizacji.

Senator Witold Idczak wyraził zaniepokojenie, że upada koncepcja solidarności energetycznej w Unii Europejskiej. Senator postawił tezę, że stara Unia próbuje tak dopasować wyzwania Unii Europejskiej, aby przesunąć możliwość czerpania zasobów finansowych na swoją stronę. Poruszył też kwestię innowacyjności i deprecjacji konkurencyjności Europy.

Senator Stanisław Iwan poruszył sprawę jednego z priorytetów strategii 2020, czyli promowania włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa oraz ambitnych planów Polski dotyczących wykształcenia na poziomie wyższym.

Senator Krzysztof Majkowski skoncentrował swoją wypowiedź na problemach sektora elektroenergetycznego, szczególnie w kontekście polskiej prezydencji i konieczności skupienia się na bezpieczeństwie energetycznym. Jakie decyzje rząd polski planuje podjąć w sytuacji, że Unia Europejska oczekuje ograniczenia emisji CO₂ o 30%? Senator poruszył również problem importu węgla.

Senator Grzegorz Wojciechowski prosił o wyjaśnienie powiązania między strategią Europa 2020 a strategią dla Polski. Czy oba programy mają spójny charakter? Nawiązując do kwestii funduszy unijnych, senator stwierdził, że podział środków nie jest równy. Bogate regiony dostają większe kwoty, biedniejsze – mniejsze kwoty.

Europoseł Janusz Wojciechowski poruszył sprawę budżetu na lata 2014–2020 i zagrożeń dla wspólnej polityki rolnej.

Senator Tadeusz Gruszka podkreślił, że strategia Europa 2020 nie zawiera wizji sytuacji Unii Europejskiej w 2020 roku w odniesieniu do innych krajów, np. USA czy Chin. Senator dostrzega w tym słabość strategii.

Europoseł Ryszard Czarnecki, odnosząc się do kwestii walki z ociepleniem klimatycznym, stwierdził, że standardy narzucone przez Unię Europejską są trudne do zaakceptowania.

Podsekretarz stanu Grażyna Henclewska przedstawiła priorytety i cele strategii oraz odniosła się do kwestii Krajowego Programu Reform.

Przewodniczący Edmund Wittbrodt, podsumowując posiedzenie, stwierdził, że strategia Europa 2020 jest na tyle ważna, że przewidywana jest dyskusja na jej temat podczas obrad plenarnych Senatu.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.